8e JAARGe. №. 312.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.

Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ 24.– ℔ halfjr ƒ 12.– ℔ maand ƒ 2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenb. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa. „ do. „ 50.–
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

MAANDAG 31 DECEMBER 1860.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voo elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld,
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

OUDEJAAR.

Zoo immer is er heden overeenstemming tusschen de lezers van ons dagblad en den schrijver aangaande de keus van het onderwerp der beschouwing. Ons allen toch, tot welken stand, rigting, leeftijd of sekse wij behooren, vereenigt thans één doel: het Oudejaar als een vorst die de kroon nederlegt een eerbiedig vaarwel toe te roepen, en het Nieuwejaar als zijn opvolger die haar overneemt de hulde der onderdanigheid te bewijzen. Wij immers behooren niet tot die republikeinschgezinden die dit koningschap als een willekeurig aangematigd regt beschouwen, en, alle dagen als burgers van het jaar gelijk schattende, dezen feesttijd en ook de feestvierenden zelve met hoogmoedige onverschilligheid aanzien.

En evenmin behooren wij tot hen die uit blinde vitzucht elke daad van den aftredenden monarch bedillen, en de gedurende zijn bestuur ondervondene grieven hatelijk ophalen, maar de genotene weldaden niet aanroeren.

Neen! het oud en algemeen gebruik is ons welkom, dat ons heden en morgen tot feestvreugde stemt, en ook wij zullen met ingehouden adem den klokslag van middernacht met de onzen verbeiden en in onze verbeelding het Oudejaar aan het Nieuwejaar den schepter zien overreiken.

Het zij waar: de overgang is denkbeeldig gelijk geheel de tijdverdeeling, gelijk wij ook de as als midden door de aarde, de evenachtslijn om haar, en de graden als over haar henen loopende ons voorstellen. Echter is het een en het ander van groot nut. Want de peinzende mensch heeft behoefte zijne beschouwing binnen zekere afdeelingen te regelen, en wij hebben op de lange levensbaan enkele rustpunten noodig, al zijn zij dan ook willekeurig geplaatst, om op den afgelegden weg terug te zien, en den blik naar het pad dat vóór ons ligt vooruit te werpen, ten einde onze krachten te herzamelen en uit de herinnering der ondervondene bezwaren en gemakken tot verstandige berekeningen en maatregelen voor het vervolg der reis te besluiten.

Die blik zal ons niet ontmoedigen, want het goede en kwade heeft zich afgewisseld, wij hebben het ééne doorgestaan en het andere genoten, en de kracht is ons gebleven om weder beide te ontvangen.

Laat ons dan ons tegenwoordig standpunt in verband tot het verledene en de toekomst overzien, en terwijl wij, voor zoo ver onze *persoonlijke* aangelegenheden aangaat, die taak *ieder voor ons zelve* verrigten, laat ons *gezamenlijk* de *gemeenschappelijke* belangen in oogenschouw nemen van de plaats onzer inwoning als *stadgenooten van Soerabaija,*

van de kolonien waarin wij gevestigd zijn als *ingezetenen van Nederlandsch-Indie,*

van de plek die ons moederland is als *Nederlanders* en van de aarde die ons onder hare redelijke bewoners telt als *wereldburgers.*

Rigten wij als *stadgenooten van Soerabaija* het eerst den blik op die *plaats onzer inwoning*, dan merken wij aanstonds op dat Soerabaija eene plaats is in den vollen gang harer ontwikkeling, en ook dit jaar door aanbouw van woningen aanmerkelijk is toegenomen. Daar de regeling des bestuurs niet gelijken tred heeft gehouden met dezen vooruitgang verkrijgt zij het aanzien van achterlijkheid. Van daar voortdurende achterstelling bij Batavia, ondanks de klagten, nu en dan daarover gerezen. Onvoldoende staat van stegen, grachten, riolen en goten, en overstrooming van lage gedeelten der stad door stilstaand water in den regentijd op te merken, omdat de verbetering niet zonder een kostbaar plan is aan te brengen, en daarom wordt uitgesteld, gebrek aan toezigt op maten en gewigten en aan keuring van het vleesch, waaromtrent nog altijd eene regeling wordt te gemoet gezien, onvoldoende straatverlichting, daar de oprigting van een gasfabriek door den band van een Gouvernements-kontrakt misschien nog jaren wordt teruggehouden, voortdurende traagheid in het brievenvervoer, langzaamheid en willekeur soms bij de dienst der telegrafie, monopolie van Gouv.s suikerverkoop te Batavia en in Europa, dat Soerabaya nog uitsluit, gebrek aan liefdadigheidsgestichten, thans in allerslechtsten staat, of door gemis van hoogere ondersteuning vervallen, of nog op te rigten uit een reeds lang bestaand kapitaal (bv. het leprozen gesticht, de ambachtschool, het chinesche hospitaal)— dit zijn eenige der dikwijls ook in ons blad besprokene onvolkomenheden, grootendeels ontstaande uit de achterlijkheid des bestuurs in verband tot de uitbreiding der stad, aan wier opheffing of verbetering in dit jaar weinig is gedaan. Gelukkig dat naast deze schaduwijde de lichtzijde niet ontbreekt. Soerabaja bleef gespaard voor algemeene ziekten, rampen en onlusten. De vrees voor dreigende gevaren door militairen-opstand is gebleken in de angst van het oogenblik geheel overdreven te zijn. De ondernemingen van nijverheid bloeiden. De handel en scheepvaart herstelden zich allengs uit den staat van kwijning. Zoo als de mail ons heeft berigt, is er van gouvernements zijde een voornemen, om eene industrieschool tot stand te brengen en naar wij hoorden zal voor de jongensweezen inrigting een gebouw worden gemaakt en alzoo de belangen van het opkomend geslacht bevorderd. Dit doel zal zich dan ook niet tot de jeugd ter hoofdplaats bepalen. Omgekeerd kan Soerabaija ook vruchten plukken der schoone inrigting van middelbaar onderwijs, onlangs te Batavia geopend, gijmnasium Willem III.

Ongemerkt zijn wij overgegaan tot de belangen der *kolonien, waarin wij gevestigd zijn, die ons als ingezetenen van Nederlandsch-Indie* ter harte gaan.

In het jaar 1860 is in N. I. een gijmnasium tot stand gebragt. Dat is een heugelijk teeken des tijds. Wel weten wij dat inrigtingen van onderwijs hier met groote moeijelijkheden te worstelen hebben en dikwijls zijn te niet gegaan, maar wij gelooven ook dat volharding die bezwaren grootendeels kan overwinnen. Moge het gijmnasium te Batavia de aanvang zijn van meer zulke inrigtingen op Java maar ook het begin der verwezenlijking van het denkbeeld, waarvoor reeds zoovele jaren is gestreden: de opheffing van het monopolie der Delftsche academie, de gelegenheid voor onze hier geborene volksgenooten om voor alle vakken met alle bekwaamheden te worden toegerust, zonder naar Europa te moeten gaan. Die eerste steen, waarop ons het *Bat. Handelsblad* heeft gewezen, zal toch niet doelloos zijn gelegd, zonder daarop het gebouw te voltooijen.

Willem III levert een merkwaardig bewijs dat de vrijzinnige beginselen allengs zegepralen op een verouderd stelsel van uitsluiting en privilegien, en niet alleen *deze inrigting* maar de *ervaring* van het eindigende jaar *in het algemeen* wenkt ons tot moed en volharding. Het is waar hevig is juist dit jaar de worsteling der reactie geweest tegen die beginselen. De onlusten in de buitenbezittingen hadden eene roepstem uitgelokt, die, al droeg zij in hare overdrijving het kenmerk van een oogenblikkelijken angstkreet, toch zoo gevreesd werd door de andersdenkenden, dat een tal van brochures in het moederland, voor een groot deel door oudgasten geschreven, op allerlei wijze de pogingen tot hervorming op koloniaal gebied bestreed, en sommigen in hunnen ijver zelfs de beteekenis der vrijzinnige bepalingen van het Indisch regeringsreglement zochten te negéren, doch niemand zal ontkennen dat de meeste dier geschriften zeer onbeduidend zijn en de zaak die zij verdedigen meer nadan voordeel hebben gedaan. Allerlei middelen zijn aangewend om kiezers voor de leden der volksvertegenwoordiging te bewerken — en de uitslag is geweest grooter meerderheid der liberalen dan vroeger. De rigting tegen den vrijen arbeid heeft aanleiding gegeven tot onderzoek neen! tot opzoeken van vermeende misbruiken bij de cultuur der particulieren. Gouvernements dienaren, nog ijveriger dan de meeste hebben, in overdreven dienstbetoon misbruik van hun gezag makende, dien arbeid onwettig tegen gestaan — en het gevolg is geweest dat de zaak van den vrijen arbeid heeft gewonnen bij die vijandschap, omdat hare betrekkelijke zuiverheid is aan het licht gekomen en de publieke opinie zoowel als het oordeel van bezadigde ambtenaren daarvoor gunstiger is gestemd geworden. Ondanks den wensch der tweede kamer dat de regeling der uitgifte van cultuurcontrakten en van het beheer en de verantwoording der koloniale geldmiddelen bij de wet zouden plaats hebben is de eerste bij ministerieel besluit geregeld en omtrent het laatste geen nieuw wetsontwerp ingediend, maar die onverschillige bejegening, der volksvertegenwoordiging aangedaan, is door haar beantwoord met verdubbelden ijver onverholen uiting van hare grieven in vergaderingen en afdeelingen. Zoo is telkens het einde der reactie geweest: te ijveriger en gevolgrijker standvastigheid der vrijzinnigen.

Wij mogen dan ook met grond verwachten dat de beginseloosheid in het bestuur der kolonien, voortgevloeid uit het besef der onmogelijkheid, om de geliefkoosde rigting te behouden, gepaard met tegenzin om haar te laten varen, een hinken op twee gedachten dat nu eens toegeeft en dan weder terugneemt, eene beginselloosheid die zich vastklampt aan de dubbelzinnigheid van sommige uitdrukkingen in het regeringsreglement, en reeds langen tijd het bestuur verlamt,-wij mogen verwachten, dat hare laatste ure nadert, en de hevige krachtsinspanningen, in het iaar 1860 door haar aangewend, de stuiptrekkingen zijn der wegstervende stelselloosheid.

Wenden wij ons van dezen geestelijken strijd af om den blik te rigten naar het oorlogstooneel in de buitenbezittingen: de opstanden op Zuid-Celebes en Borneo — de laatste gekenmerkt door hartverscheurende moorden

EEN DAG IN DE RESIDENTIE.

VERHAAL VAN JONAS,

medegedeeld door J. J. Cremer.

(*Vervolg.*)

Verbeeld u, mijn lezer, ik, Jonas Kranse, de bloode vreemdeling, geheel onvoorbereid op weg naar een luisterrijke soirée in de residentie. Heb medelijden, ik dacht aan wegloopen doch slechts één oogenblik, dank eener, in den namiddag geboren, zonderlinge gewaarwording, slechts een enkel oogenblik.

Genoeg, geen tien minuten later bevond ik mij in een schitterend verlichte zaal. In weerwil dier verlichting zag ik slechts een bont gewemel rondom mij, en boog gedurig, nu eens voor kleine wit glacéhandschoenen, dan weder voor souspieds met verlakte laarzen, straks voor een parelzijden japon met breede volants, of wel voor goudleeren schoentjes.

„Mag ik u eens even aan mijn schoonouders voorstellen....?" sprak de heer Riepoel aan mijn zijde.

„O, ik wilde juist.... asjeblief...." was mijn antwoord.

„Ma en Pa! mijnheer kranse; zooals u weet een vriend van oom Hör," klonk de stem van Riepoel, en ik zag weêr een zwart-zijden kleed, en een zwart-lakenschen pantalon naast, en boog mij en sprak iets van vriendelijkheid en gebruik maken.

„Ei, ei, mijnheer Kranse hoe vaart u?"

Hoe vaart u....!

Slecht! onbegrijpelijk slecht; ik leê schipbreuk. Had de heer Riepoel mij op dit oogenblik in een meelzak gestopt en vervolgens op zijn rug ter deure uitgedragen, ik zou mij ruimer hebben gevoeld dan tegenover dien heer van „hoe vaart u" in die ruime en fraai verlichtte zaal. Wees dan zoo vermetel als gij wilt, wat zoudt *gij* gevoeld hebben indien uw gastheer de hoofdambtenaar geweest ware, dien gij des morgens in het aangezigt hadt geslagen....? Ja hij was het; de heer van Babel. Ik vaarde — beroerd!

En hij, hij sprak alsof mijn vergrijp hem geheel en al ontgaan was. Het deed hem genoegen den zoon van een voormaligen schoolmakker in zijne woning te zien, te meer daar deze hem door zijn goeden vriend en zwager, den Majoor Hör, was aanbevolen.

De man waartegen mijn vader zoo was uitgevaren en wiens naam den Majoor niet over de lippen had gewild, was dan de schoonbroeder des laatsten; de jarige gastvrouw, een eigen zuster van den Majoor, en — maar ik begreep er toen bijna niets van, en prevelde iets wat naar excuse geleek.

„Ik hoop dat ge u een weinig zult amuseren, mijnheer Kranse," sprak mijn grootmoedig slagtoffer op nieuw — is weet eigenlijk niet of dat *slagtoffer* wel zoo geheel op mijnheer van Babel toepasselijk was — „Ginds," vervolgde hij op een groepje jongelieden wijzende, „ginds staan mijne dochters. Jacques, eilieve, breng onzen vriend eens in kennis."

Dit laatste verzoek tot zijn schoonzoon gerigt, was tevens, het teeken dat de presentatie was afgeloopen, en hoewel het denkbeeld voor mij niets uitlokkends kon hebben, om aan eenige Haagsche salon-reines met haar cavaliers ter beschouwing te worden overgeleverd, zoo achtte ik die wending in dezen oogenblik toch een zeer gelukkige, want de oogen van den gastheer deden op mij de uitwerking als die van een brandglas, waarachter de zon schijnt, op een stuk zwam.

Toen wij het groepje genaderd waren, verhief zich mijn blik slechts ter hoogte van vestknoopjes en ceinturen. Riepoel noemde eenige namen, waarvan de eigenaars zonder twijfel om den bloeden knaap hebben geglimlacht, en terwijl hij zich eindelijk in 't midden van een paar jonge dames plaatste vervolgde hij vrolijk: „En dit zijn de zusjes, mijnheer Kranse, Julie, mijn lieve wijfje." Zacht en met beteekenis tot haar. „Hoe gaat het, schatje?" Luide, terwijl hij de jufvrouw die naast mevrouw Riepoel stond even de hand drukte: „Zuster Aennchen, mijnheer Kranse, die het *beter ik* der geheele familie mag genoemd worden."

„Foei Jacques, wees toch zoo mal niet... 't Is mij een aangename *verrassing* u hier te zien, mijnheer Kranse."

Mijn blik *moest* naar boven! Groote goedheid! bevond ik mij dan in een tooverwereld, of wel lag ik in mijn ouders woning rustig te bed, en droomde ik daar een bangen maar toch een zaligen droom? Neen ik droomde niet, en terwijl ik eensklaps het zwaard in den uitdragerswinkel zag flikkeren, zag ik tevens die heerlijke gestalte uit het vertrekje der arme weduw, nu echter smaakvol getooid. Ja — ja zij was het: ik zag die sierlijke zwarte lokken langs teedere blosjes en blanken hals, tot op den zacht geronden schouder nederdalen; staarde in

en het vernederend afloopen van de „Onrust" zijn thans, zoo niet geheel bedwongen, dan toch grootendeels onderdrukt. Maar hoe vele braven zijn uit de gelederen onzer krijgsmagt weggerukt! Er zullen er onder ons zijn, die heden de gesneuvelden onder hunne magen of vrienden herdenken, en ook wij wijden hun een oogenblik van eerbiedige gedachtenis. Zij hebben met hunne dappere makkers den smet uitgewischt, onregtmatig klevende op hunnen stand door het wangedrag van enkele wanhopige muitelingen: onverlaten uit overhaaste wervingen verkregen, zij hebben den smet uitgewischt door den overmoed van barbaarsche inlanders, laaghartig op Nederland geworpen. Ook Nederland heeft hunne verdienste herdacht. Het vergeldt aan de levenden de duurgekochte offers van hen die verscheiden zijn, en het heeft in 1860 de materiele belangen van den krijgsmansstand in Indie meer bijzonder zich aangetrokken.

Het is eene der verblijdende kenmerken van het eindigende jaar, dat *de plek, die wij Nederlanders als ons moederland* liefhebben, en welker bestaan grootendeels van hare O. I. bezittingen afhangt, blijkbaar de belangen niet alleen van den krijgsman in Indie *in het bijzonder* behartigd heeft, maar ook vermeerderde belangstelling getoond in de aangelegenheden, die met de kolonien in verband staan *in het algemeen*. Zoo wel de vertegenwoordiging als de natie heeft dit jaar hare aandacht meer dan ooit daaraan gewijd. De onlusten onder de vreemde militairen op Java en onder de inlanders op de buitenbezittingen, de hevige reactie die een massa geschriften over de kolonien uitlokte, het werk van Multatuli welks meesterachtige eigenwaan zijne meesterlijke schoonheden wel heeft gemaskeerd maar niet kan rooven, de handelingen van den minister van kolonien omtrent de suikercultuur, zijn zoo vele redenen ter verklaring der toenemende belangstelling in 1860 van Nederland in zijne kolonien. Zij heeft zich geopenbaard in de kamer, in de dagbladen, in de brochures, en vooral het oog gerigt op de cultuurcontrakten, den vrijen arbeid, de belangen van den inlander, de bezoldiging der inlandsche hoofden en die der militairen. Zulke belangstelling moet op Indie heilzaam werken en daardoor weder voordeelig op Nederland terugwerken, en alzoo den band tusschen Nederland en zijne bezittingen hechter maken.

Er is nog eene bevolking met welke Nederland in 1860 door den band van het gemeenschappelijk belang is vereenigd, terwijl tot nog toe kleingeestige eigenliefde hen gescheiden hield: wij bedoelen de betrekking met Belgie aangeknoopt, uitgelokt door veronderstelde, zij het ook, hersenschimmige gevaren in de toekomst. Zij heeft van hatelijke herinneringsfeesten de aanstootelijkheid weggenomen, ontmoeting van vorstelijke personen uit de twee hoven te weeg gebragt, een gemeenschappelijk tijdschrift in de gemeenschappelijke taal te voorschijn geroepen ja zelfs tot onderlinge schikkingen aanleiding gegeven, waarbij het eigen belang is achtergesteld. Die band is alzoo uitdrukking geweest van een der schoonste trekken van den tijdgeest: het streven der volken naar vereeniging van eigen belang met het algemeen belang, van de vaderlands liefde met de wereldburgerschap!

Als kinderen des tijds, als *wereldburgers* kan het ons niet onverschillig zijn den blik, dien wij op den moedergrond wierpen, te verruimen en een kort overzigt te nemen van de gewigtigste gebeurtenissen van het jaar 1860 die met het algemeene belang *der aarde die ons onder hare redelijke bewoners telt* in verband staan.

Wij herinneren slechts met een enkel woord aan de les, die Marocco van Spanje, en China van Engelands en Frankrijks verbonden legers ontvingen, de bloedige slachting der christenen in Sijrie, de achteruitgang van Turkije, de uitbreiding der ontdekkingen in Afrika, de ontwikkeling van Rusland, allen gebeurtenissen die de innerlijke voortreffelijkheid aantoonen der hoofdbeginselen, welke de volken van het Westen volgen boven den stelselloozen natuurstaat van het Oosten, de voorregten in het kort der onderlinge communicatie van gedachten door de drukpers, van personen door den stoom, van voortbrengselen door den handel in de nieuwe, boven het op zich zelf staand maar onzelfstandig, het weinig maatschappelijk en gemeenschappelijk leven der oude wereld!

Maar wij behoeven ons niet te bepalen bij die afzonderlijke feiten: de gebeurtenissen van Europa gedurende het jaar 1860 leveren gelijke ervaring op.

Bij den aanvang des jaars was nog kortelings de vrede tusschen Frankrijk en Oostenrijk gesloten. Europa begon zich gerust te stellen op de vredelievende vertoogen van Napoleon. Onverwacht echter wekte het berigt der annexatie van Nizza en Savoije het wantrouwen weder op. Duitschland werd bezorgd voor de Rhijnprovincien, Engeland voor eene landing, ook Belgie en Nederland voor eene verovering. Toen moest het handelsverdrag met Engeland weder de gemoederen bedaren. Zoo werd geheel Europa in spanning gehouden door één man: Napoleon III, de man die door politieke kunstgrepen zocht te bereiken wat zijn oom door den oorlog had gezocht: de uitbreiding der grenzen van Frankrijk en de almagt zijner dijnastie; de man die de tijrannij der alleenheersching in de 19e eeuw wil beproeven te handhaven door haar vast te hechten aan de democratische denkbeelden van Europa, en daarom zich bij volksstemming liet kiezen maar onder geheime werking zijner agenten, handel en industrie bevorderde terwijl hij de drukpers beknelde, de Italiaansche vrijheidszaak ondersteunde ofschoon hij zijn eigen land de vrijheid onthield, in één woord die zich keizer der Franschen noemt maar de caezar wil zijn van Frankrijk, die man was nog in het begin des jaars de *eerste* in Europa, wiens naam op ieders lippen leefde maar met siddering, die van de gesprekken der particulieren zoowel als van de beraadslagingen der diplomaten het hoofdonderwerp uitmaakte!

Daar trad een ander man op: de Italiaan Garibaldi: Napoleon vreesde hem niet als mededinger van zijnen roem. Napoleon zou Italies vrijheidszucht tot zijn eigen belang aanwenden en beheerschen — maar de naam van Garibaldi heeft den zijnen van den voorgrond gedrongen en Italie heeft zijne plannen beheerscht en hem ten dienstknecht gebruikt. Toch zocht Garibaldi dien roem niet: zijne staatkunde is rondborstig al zij ze niet zoo scherpziende als die van Napoleon. Hij steunde op de kracht niet van zijnen naam, maar van zijn ideaal: de vrijheid en de eenheid van een koningrijk Italie. En zijne eerlijke politiek is magtiger geweest dan de listige staatkunde van Napoleon. Hij heeft getreden, niet in naam slechts aanvoerder, gelijk Napoleon, maar aan het hoofd des legers: als soldaat en veldheer tevens, en zijn persoonlijke dapperheid en takt heeft met minder bloedvergieten veel meer tot stand gebragt dan Napoleon: deze de annexatie van Savoije, geene de eenheid van Italie! Toch heeft Garibaldi niet als Napoleon het volk bewogen, hem vorst te maken, neen zijn *ideaal* bedoelde hij, niet zijn *persoon*. Hij heeft de prijs der overwinning in handen gegeven van Victor Emanuel, en zich toen terug getrokken. Zijn edele onbaatzuchtigheid moge hem thans op den achtergrond hebben gebragt: een regtvaardig nageslacht zal hem hooger schatten dan Napoleon, gelijk onze aandacht thans meer door Italie wordt geboeid dan door Frankrijk. Doch daar bleven nog een paar steenen des aanstoots voor Garibaldi: Venetie, Rome, en ook Savoije en Nizza, die aan de volkomen eenheid van Italie in den weg lagen. Garribaldi wilde voortgaan, een tweespalt tusschen hem en Cavour en Victor Emanuel scheen onvermijdelijk. Neen! ook toen heeft Garribaldi zich verloochend, hij heeft berust en getoond de geestdrift van den volksleider met de bezadigdheid van den staatsman te kunnen vereenigen. Voorwaar die man verdiende dat wij breedvoeriger over hem uitweiden, zijn naam is de roem van het jaar 1860, die naam is het bewijs — tegenover de behoudzucht van Oostenrijk die de vrijheid vruchteloos zocht te onderdrukken, tegenover Napoleon, die haar vergeefs ten slaaf zijner heerschzucht tracht te maken — zijn naam is het bewijs van de magt der openbare meening het overwigt der *volkssouvereiniteit* in Europa. Doch Garibaldi streed niet voor zich zelven maar voor zijn volk. Ook dat volk verdient eene eervolle herdenking. De staatkunde heeft beweerd: een volk gebukt onder dwingelandij zal misbruik maken van de vrijheid en een bloedbad aanrigten; een volk onder een warme luchtstreek mist de energie om de Noordsche staathuishoudkunde te kunnen waardeeren; vrijere beginselen zullen tot de republiek leiden; en wat is geschied? Italie heeft zich vrij gevochten, maar onnoodig bloed vergieten nagelaten, en den eigendom verschoond, het heeft na jaren geduld en beleidvolle maar krachtige voorbereiding het juiste tijdstip aangegrepen, en zijn doel bijna bereikt, het heeft geene republiek maar een constitutioneel koningschap gekozen, ten bewijze dat het wettige souvereinen niet zou hebben afgezet, als zij het gelijk de koning van Sardinie de regten der vrijheid had verleend, waarop alle volken aanspraak en waartoe alle volken vatbaarheid hebben.

Zoo zijn de lessen van het jaar 1860 allergewigtigst. Het leert door de volkstemming die Victor Emanuel als koning van Italie verkoos, zoowel als door de volksvertegenwoordiging van Nederland, die de regten der kolonien handhaaft dat het streven der volken naar ontwikkeling hunner krachten niet is te beteugelen, maar ook dat het onnoodig en onregtvaardig en onvoordeelig is zulks te willen.

Als regering en natie die groote les door 1860 gegeven, in 1861 toepast op Nederland en zijne bezittingen, als elk voor zich zelf en de maatschappij in het algemeen haar betracht door het *eigenbelang* in evenwigt te brengen tot het *algemeen belang*, dan zal de staat zoo wel als de persoon die aan dien regel een oogenblikkelijk voordeel opoffert even veel winnen als het volk en het individu, aan hetwelk dat offer wordt ten koste gelegd, dan zal de band tusschen vorst en volk, tusschen Nederland en Nederlandsch-Indie, tusschen europeaan en inlander niet verbreken maar hechter worden en — onze hoogste heilwenschen voor het Nieuwejaar zijn vervuld.

G.

ADVERTENTIEN.

BEKENDMAKING.

Op Dingsdag den 8 Januarij 1861 zal ten bureele van den Resident van *Soerabaija*

EENE UITBESTEDING

worden gehouden, voor den overvoer van steenkolen van *Soerabaija* naar *Amboina*, *Ternate*, *Kema*, *Kwandang*, *Bima*, (*Poeloe kambing*) en *Baeten*.

De voorwaarden liggen met uitzondering van zon- en feestdagen ter inzage voor belanghebbenden op gemeld bureau.

SOERABAYA, Namens den Resident,
27 *December* 1860. *De Sekretaris*,
(2122) CH. TROMP,

Bij het naderend nieuwjaar, waarschuwt de ondergeteekende voor zooveel noodig, dat het afschieten van vuurwapenen en het afsteken van vuurwerken binnen de limiten in de stad en voorsteden, bij artikel 13 van het politie-reglement verboden is.

SOERABAYA, *De Adsistent Resident voor*
20 *December* 1860. *de politie.*
(2093) E. DIBBETS.

Een **ZWART VARKEN** loopende op den publieken weg in de Pesapen, is door de politie opgevat; de eigenaar kan hetzelve tegen betaling van de daarop vastgestelde boete, en het kostende onderhoud ten politie kantoor alhier terug erlangen.

De Adsistent Resident voor de politie,
(2131) E. DIBBETS.

HUWELIJKEN.

Getrouwd:
G. W. NEIJMAN
met
J. E. G. BAUDOIN.
SOERABAYA, 29 *December* 1860. (2142)

Getrouwd:
A. W. J. KULLER
en
H. M. OECHSMAN.
28 *December* 1860. (2126)

GEBOORTEN.

Bevallen van eene *DOCHTER*, A. L. DE STUBLER, geb. *de Rooy*.
SOERABAYA, 26 *December* 1860.
Eenige kennisgave. (2121)

---

die oogen vol reinheid en gloed en:

„Ik had niet durven hopen dat het toeval mij dezen avond zoo gunstig zou wezen, en dat ik u als de dochter van mijn vriendelijken gastheer zou mogen wederzien."

Voor iemand, wiens hart als een heiblok aan 't bonzen is, was die aanspraak nog zoo slecht niet, althans deftig en lang genoeg, en met uitzondering van het woordje *toeval*, dat jufvrouw Anna zeker goedkeurde, had ik er later geen berouw van. Intusschen acht ik het eene onmogelijke zaak om mijne gewaarwordingen naar waarheid te schetsen; meermalen verviel ik tot de ongerijmdheid dat alles wat ik zag en hoorde het werk eener kranke verbeelding was; toen ik later op een stoel naast de canapé zat, waarop jufvrouw Anna met twee harer vriendinnen had plaats genomen, en zij bij het ruischen der zuivere piano-accorden fluisterend vroeg: of ik niet vond dat Julie ('t was toch haar eigen zuster) overheerlijk speelde... „O inderdaad!" en later of ik ook aan de muzijk deed: „Ja, een weinig;" toen, toen was het mij weder alsof ik een boeijend verhaal las, of eigenlijk.... ach hemel, ik soesde.

En angstig maar toch met een zelfbeheersching die ik — hoe vreemd het ook klinke — de vrijheid neem bewonderenswaardig te noemen, heb ik mij later aan de piano gezet en — met den rug naar mijne toehoorders gekeerd — gespeeld en gezongen, zoo goed als mijnheer Bak, onze muzijkmeester, het mij geleerd had en mijne stem het mij toeliet.

Het Thüringer volkslied:

Ach wie ist möglich dan
Das ich dich lassen kan,
Hab dich von Herzen lieb,
Das glaube mir.
Du hast die Seele mein
So ganz genommen ein,
Das ich kein Andre lieb
Als dich allein.

Het beminde Thüringer volkslied, dat mij den vorigen zomer door een neef uit Liebenstein was medegebragt, maakte om de lieve melody een verbazenden opgang, zoo zelfs, dat toen het geëindigd was ik het grootste deel der aanwezigen achter mijn zetel vereenigd zag. Er volgde een levendig applaudissement en een stemmetje klonk, een zilver stemmetje: „Ik bid u, dacapo!"

Gij zult het begrijpen, lezer, dat ik alvorens nogmaals te beginnen, mijn eenvoudige muze een denkbeeldigen handdruk gaf en een dankbaren blik moest werpen op haar, die het dacapo gevraagd had.

En weder zong ik dat melodieuse stukje, en toen het tweede couplet was ten einde gebragt:

Blau ist das Blümelein
Das heisst Vergiss-nicht-mein,
Das Blümlein leg ans Herz,
Und denk an mich.
Stirbt Blum' und Hoffnung gleich,
Wir sind an Liebe reich,
Denn die stirbt nie in mir
Das glaube mir.

toen, toen, wilde ik weder opstaan, doch — dat kon, dat mogt niet, en ook het laatste couplet moest nogmaals van de lippen:

Wär ich ein Vögelein,
Wollt' ich bald bei dir sein,
Scheut' Fak und Habicht nicht,
Flög schnell zu dir.
Schöss mich ein Jäger todt
Flöh ich in deinen Schooss,
Sachst du mich traurig an,
Gern stirb ich dann.

En zie, toen heeft men mij gezegd dat ik een magnifieke stem had, en dat ik brillant had gezongen, en — ik heb eenige oogenblikken stellig gedacht, dat men mij beet nam. Een dame die zoo ongeveer het midden tusschen een jonge en een oude jufvrouw hield, zei, dat het een beeldig minneliedje was, waarop de lange zwarte krullen van de blanke Anna, mij zeer nabij kwamen en ik haar vraag: „het Thüringer *volkslied* niet waar?" toestemmend beantwoorden mogt. Ik voelde haar adem, *ja* ik voelde haar adem! en wat de Thüringer gevoelt voor zijn geboortegrond dat... maar ik wist het waarlijk niet, want ik soesde.

(*Wordt vervolgd.*)

STERFGEVALLEN,

Op den 31sten October overleed te *Rotterdam*, in den ouderdom van 47 jaren, onze geliefde vader en behuwd vader, de Heer **J. H. TEN CATE**, laatstelijk assistent resident van *Modjokerto*.

PASOEROEAN, 26 *December* 1860. *Uit aller naam*,

Eenige kennisgave. W. F. VOGELZANG.

(2120) M. A. VOGELZANG,

ten Cate.

In het midden der maand Januarij aanstaande,

zal te Soerabaija op publieke vendutie worden verkocht, de Nederlandsche schoenerbrik

HELMERS,

groot 99 gemeten lasten, gebouwd in den jare 1856, thans liggende ter reede van Soerabaija, en gevoerd door kapitein A. MESSEN.

Blijvende inmiddels uit de hand te koop.

Nadere informatien bij

VAN OMMEREN RUEB & CO. te *Batavia*.

en

E. TEN BRINCK & CO. te *Soerabaya*.

(2045)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP PADANG.

Kapitein GUYOT,

vertrekt regtstreeks naar **Batavia** op *Dingsdag den* 1*sten Januarij* 1861.

Adres bij

(2116) **W. CORES DE VRIES.**

HET STOOMSCHIP KONINGIN DER NEDERLANDEN.

Kapt. E. Lewis,

vertrekt van hier naar Singapore via Samarang en Batavia *op den* 10*den Januarij* 1861.

De Agenten,

(2127) **FRASER EATON & CO.**

DE STOOMBOOT KRATON,

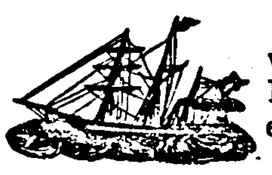

Gezagvoerder NEUVENHEIM,

vertrekt Zaturdag den 5 Januarij 1861 naar Bezoekie via Pasoeroean en Probolingo.

Adres.

(2134) Mc. MILLAN MARTEN & CO.

PRINS VAN ORANJE,

VOORGENOMENE REIZEN IN DECEMBER & JANUARIJ.

SOERABAYA. aankomst.	SOERABAYA. verblijf.	SOERABAYA. vertrek.	SAMARANG. aankomst.	SAMARANG. verblijf.	SAMARANG. vertrek.	BATAVIA. aankomst.	BATAVIA. verblijf.	BATAVIA. vertrek.
								18 Dec.
			19	20/22	23			
24	25/26	27	28	29	30	31 Dec.	1/5 Jan.	6
			7	8/9	10			
11	12/13	14	15	16/17	18	19	20/23	24
			25	26/28	29			
30								

SOERABAYA 12 *December*.

(2012) **MAJOR MATZEN & CO.**

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het zoo gunstig bekende Nederlandsche schip

ALDEBARAN,

Kapt. **B. G. MEIJBOOM.**

Het schip vaart een geëxamineerden geneesheer en zal ongeveer half Januarij direct van hier vertrekken.

Nadere informatien te bekomen bij den gezagvoerder in het *Java Hotel* en bij

(2130) *De Agenten*,

SCHIMMELPENNINCK & CO.

MUZIJK GENOOTSCHAP

, St. CECILIA.

Aan heeren leden wordt bekend gemaakt, dat door bijkomende omstandigheden de gewone Repetie van *Donderdag den* 3*den Januarij* 1861, alléén voor het vocaal gedeelte zal plaats hebben.

Namens de directie

De Wd. Secretaris,

(2133) VAN SCHREVEN.

Een theoretisch en praktisch gevormd jong mensch wenscht gaarne als

MACHINIST

op een

ETABLISSEMENT of SUIKERFABRIEK

geplaatst te worden, kunnende gunstige getuigschriften produceren, letter **F. M.** (2119)

JAVA BODE – BATAVIASCH HANDELSBLAD.

Geabonneerden op een dezer bladen, of ook op de *maileditie* van laatstgenoemd blad, gelieven den abonnements prijs voor het aanstaande jaar, tijdig aan ons af te dragen, ten einde staking in de toezending te voorkomen.

De correspondenten voor bovengenoemde bladen te Soerabaya,

(1977) LE ROY & CO.

Bij de Agenten te Soerabaija

VAN DE

OOST-INDISCHE ZEE EN BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

gevestigd te Batavia,

is thans gelegenheid tot het onmiddelijk verzekeren tegen gevaar voor Zee en Brand.

SCHIMMELPENNINCK & CO.

(1214) *Agenten.*

VEREENIGING VAN ASSURADEUREN TE AMSTERDAM.

De ondergeteekenden hebben de eer belanghebbenden te berigten, dat zij door de vereeniging van Assuradeuren te Amsterdam benoemd zijn tot agenten voor *Soerabaija* en omliggende plaatsen, en zij deze benoeming aangenomen hebben.

Schepen en goederen verzekerd te Amsterdam, zijn bij beschadiging aan het toezigt van het agentschap onderworpen, en worden belanghebbenden, in het belang van die het aangaat, uitgenoodigd bij zeeschade dadelijk kennis te geven aan

De agenten voor Soerabaija en omliggende plaatsen van de Vereeniging van Assuradeuren te Amsterdam.

(1681) P. KERVEL & CO.

Nederlandsch-Indische

ZEE- EN BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

Bovengenoemde MAATSCHAPPIJ is voortdurend bereid tot het sluiten van verzekeringen tegen brand op **Woon- en Pakhuizen, Meubilair, Koopmansgoederen,** enz., alsmede op **Fabrieken en Industriëele Etablissementen.**

Informatiën te bekomen bij de Directie te Batavia en bij hare Agenten de Heeren:

B. KOPERSMIT & CO. te *Samarang*, en

FRASER EATON & CO. te *Soerabaija*.

Namens de Directie:

WIGGERS VAN KERCHEM, *Direkteur.*

F. H. TIEDEMAN, *waarnemend* „

(797)

Ter voorkoming van misverstand en de mogelijke gevolgen van dien, vermeenen de ondergeteekende het van hunnen pligt, ter kennisse van belangstellenden te brengen, dat de te Rotterdam opgerigte firma:

NIEUWENHUIJS & CO.

„voor het verduurzamen van levensmiddelen en het „drijven van handel daarin, benevens in verdere „Scheepsprovisien”, in geene de minste betrekking staat tot de reeds sedert vele jaren te Amsterdam, (Buitenkant bij de Kalkmarkt *U No.* 65) bestaande firma.

J. H. NIEUWENHUIJS Jr. & Comp.

AMSTERDAM,

6 *Februarij* 1860. (483)

TE KOOP OF TE HUUR.

Een steenen **HUIS** met steenen **BIJGEBOUWEN.**

Te bevragen bij de uitgevers van dit blad.

(2055)

COLEMAN'S EUROPEAN AND AMERICAN HOTEL.

Point de Galle.

De ondergeteekenden, gedurende eenige dagen in bovengenoemd HOTEL gelogeerd geweest zijnde, verklaren op verzoek van den eigenaar aldaar zeer naar hun genoegen te zijn geweest, en zoowel tafel, als bediening en zindelijkheid, niets te wenschen overliet.

DE KOCK.

J. GROLL.

L. KNIFFLER.

(1853) J. F. VAN LEEUWEN.

VERKRIJGBAAR

bij

W. MAJOR & CO

te Pasoeroean:

1 STOOMKETEL, 22 Eng. vt. lang en 6 vt. diameter met dubbele vuurgangen elk. 22 duim diameter.

1 Do. Do., 12 vt. lang, 4½ vt. diameter met toebehooren, kompleet. (Liggende te Phaeton).

5 CENTRIFUGE MACHINES, met trommels van 4 vt. diam. voorzien van dubbel koper gaas en de noodige stoompijpen. (Deze soort centrifuges, worden thans met goed resultaat op de fabrieken *Pandji, Olean en Bajoeman* gebruikt).

4 IJZEREN STOOMFILTREERMACHINES, voor het zuiveren van schuim tjeng, 6½ vt. hoog, 3½ vt. bij 2⅔ vt. breed, met de noodige filtreerzakken, stoompijpen en kranen, kompleet.

HOEK, ROND, VIERKANT en PLATIJZER enz. enz. (2097)

Per *KAAP HOORN*

ONTVANGEN

100 vaatjes **EXTRA PUIKE**

DELFTSCHE GRASBOTER

van het gerenommeerde merk J. PEEK & ZOON.

(2124) D. MAURITZ MARTENS.

De ondergeteekenden alhier eenen

HOUT-HANDEL

opgerigt hebbende, bevelen zich aan voor de levering van alle mogelijke HOUTWERKEN, geschikt voor huis- en scheepsbouw.

SOERABAYA, **ZANTHUIS & CO.**

30 *October* 1860. (1847)

DIRECT VAN CHINA ONTVANGEN.

PRACHTIG

GEBORDUURDE WITTE CRÈPE SCHALS

in houten doozen

en

EEN STEL

VAN VIER BIJZONDER GROOTE

CHINEESCHE SCHILDERIJEN.

Voorstellende de voornaamste kuststeden van het hemelsche rijk.

(2129) LEROUX & CO.

1861.

KANTOOR ALMANAK op karton. .... *ƒ* 1.—

IDEM. onopgeplakt .... „ 0·50

ZAKALMANAKKEN met los waschboekje „ 2.—

(1982) **LE ROY & CO.**

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Verzwaktheid.—Elk inwoner van Java wiens ligchaamsgestel is afgemat door het klimaat wil bevinden dat dit wonderbaar geneesmiddel eene volkomen versterkende artsenij is. Zij zuiveren het bloed, geven kracht en sterkte aan de lever en de maag, en hebben zulk eene uitwerking op het ligchaam in het algemeen als gewoonlijk verwacht wordt van niets anders dan eene verandering van luchtstreek. Jeugd en ouderdom derhalve van beiderlei kunne wanneer ze gevoelen dat de hitte en vochtigheid van dit eiland ongunstiglijk op hun gestel werkt, behooren terstond hunnen toevlugt te nemen tot deze Pillen, en zij zullen spoedig bevinden dat ze even zoo gezond en sterk zijn onder eene verzengde luchtstreek dan elders. Elk ligchaamsgestel wordt door de toebereide medicijnen op dezelfde wijze genezen.

Ad. *ƒ* 1,— *ƒ* 3,— en *ƒ* 5,— per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij

(2074) **LE ROY & CO.**

ONTVANGEN

PER

CORNELIA HENRIETTE.

Gitten haarnetjes.
Chenille coiffures.
Bloemen do.
Veterband do.
Effen zwarte zijde.
Witte en rose satijn.
Extra beste glacé heeren en dames **handschoenen.**
Gewascht tafeldoek 2¼ el breed.
Spiegatsborstels.
Luiwagens.
Verwkwasten.
Gekookte en ongekookte lijn-olie.
Loodwit en menie.
Diverse **blikken groenten** per kist van 100 stuks, waarbij 10 dubbele bl. **asperges,** 15 bl. **doperwten** en 15 bl. **worteltjes à ƒ** 180.
Puike beste lengvisch in blik.
Gerookte zalm.
Versche do.
Extra beste gemarineerde **haring** (*nieuw*).
Keeltjes en lipjes in stopflesschen.
Diverse soorten gedroogde **vruchten.**
Saucis de bologne in reuzel.
Cervelasworst.
Sausisse de westphalie.
Diverse **vleeschen** in blik.
Rolpens in stopflesschen en in vaatjes.

Gezonten groenten in potten.

ALS:

Zuurkool.
Roodekool
Bloemkool
Andijvie.
Spergieboonen.
Snijboonen.
Spruitjes.
Soep groenten.

Divers fraai **Suikerwerk.**

ALS:

Chocoladebeeldjes, figuren en vruchten.
Demandes et réponses très riches.
Kersenpitten.
Vruchten strikken.
„ **brochetten.**
Avelinesten.
Cosaques, unevellen, barbarissen.
Melonides, couronnes de laurier.
Quinine.
Engelsch **zout** in fleschjes.
Carotten snuif (Rappé).
Puike beste **Anchovisch** in stopflesschen.
Stijfsel.
Blaauwsel.

(2123) **D. MAURITZ MARTENS.**

BOEKHANDEL LE ROY & CO.

Bij de ondergeteekenden is opengesteld de inteekening op het

PORTRET VAN PROFESSOR HOLLOWAY,

geëncadreerd in nette vergulden lijst, ad...... ƒ 12.—

De heer HOLLOWAY verzekert aan zijne vereerders, dat bovengenoemd portret voor de helft van den kostenden prijs wordt afgestaan. (2118)

SOCIETEIT CONCORDIA

THÉ DANSANT

op den 1sten Januarij 1861.

Namens de directie
De Secretaris,
(2086) **STOELMAN.**

TELEGRAM.

JAVASCHE COURANT

van Zaturdag den 29sten December 1860, No. 104.

BENOEMD:

Tot secretaris der residentie Bagelen, de kommies op het assistent residentie bureau Jhr. A. W. Cornets de Groot.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den secretaris der residentie Bagelen, M. H. W. Nieuwenhuys en aan den militairen ambtenaar der 2de klasse P. Piepenbrinck.

ONTSLAGEN:

Eervol, op zijn verzoek, de dirigerend officier van gezondheid der 2de klasse G. J. van Thienen.

BENOEMINGEN BESLUITEN enz.

JAVASCHE COURANT,

van den 26sten December 1860, no 103.

— Bij beschikking van Zijne excellentie den minister van staat, minister van kolonien, van den 20sten October 1860 Litt. A, no. 31, is aan den heer T. J. Stieltjes, aan wien eene zending naar Nederlandsch-Indie is opgedragen, krachtens de daartoe verkregene magtiging des konings, toegevoegd de heer J. M. Elias, ten einde zich te belasten met de werkzaamheden, het vak der photografie betreffende.

Civiel Departement.

BENOEMD:

BIJ DE ALGEMEENE REKENKAMER.

Tot hoofdkommies, de eerste kommies R. W. G. J. van Waardenburg.

Tot eersten kommies, de tweede kommies D. Aalstius den Appel.

Tot tweeden kommies, de derde kommies J. J. Groenewald.

Tot derden kommies, de tijdelijke buitengewone klerk W. L. Hoorn.

Marine Departement.

BIJ HET MARINE ETABLISSEMENT TE ONRUST.

BEVORDERD:

Tot eersten opziener, de opziener bij die instelling J. Goudswaard.

BENOEMD:

Tot machinisten, de machinist bij 's lands drijvend droog dok te Onrust J. A. A. Wolff en de vuurstoker der eerste klase bij de Nederlandsche marine C. H. Feller, thans bij dat etablissement gedetacheerd.

BELAST:

Met de waarneming der betrekking van baas-kuiper, de eerste kuiper van het vaste corps dek-en onder-officieren der Nederlandsche marine W. W. de Laat.

Met de waarneming der betrekking van bootsman, de schipper bij de Nederlandsche marine P. J. S. Westerbeek.

NEDERLANDSCH INDIE.

— Wij hebben heden voormiddag bij *Gebrs. Roselje* & Co., de Japansche wapenrusting bezigtigd, welke morgen op Vendutie wordt verkocht. Deze bestaat uit een koperen helm zonder vizier, met een grooten, wijduitstaanden hoornen klep van achteren, die ter bedekking van den nek dient, en van voren is een soort van drietand aangebragt. Het harnas is naar het ons voorkomt van leder, met verschillende figuren bewerkt en bedekt met zware hoornen platen op borst en rug. Het ontbrekende vizier is vervangen door een zwaar hoornen masker met breede halsbedekking, witte knevels en wijd geopenden bloedrooden mond, een leeuwenmuil in miniatuur, hoewel zonder tanden, 't geen den krijgsman eer een belagchelijk, dan woest voorkomen geeft. De wapenrok, eveneens van bewerkt leer, reikt tot aan de knieën. Armen en beenen zijn bedekt door arm-, dij- en scheenstukken waarvan de hoornen bestanddeelen door fijne malien zijn verbonden. Wapens zijn er niet bij. Bemjnnaars van iets vreemds kunnen wij wel aanraden, deze wapenrusting te gaan zien, die, ofschoon plomp, keurig bewerkt is. We beschouwen ze als een goede bijdrage voor het een of ander Museum.

— Als tegenhanger van de gevechten door onze troepen op dit oogenblik op Borneo geleverd, geven wij een uittreksel uit een brief van Nieuw-Zeeland, behelzende eenige bijzonderheden aangaande den strijd tusschen de inboorlingen en de engelsche troepen.

Op maandag trok eene sterke kolonne door den Generaal in persoon aangevoerd, uit om den hoofdmuiteling W. King uit zijne versterking van Waitara te verdrijven.

De kolonne bestond uit het 40ste en 65ste regiment en de scheepsbrigade, in alles te zamen 1400 man.

De expeditie verliet de stad in den namiddag en kampeerde op eene plaats, omtrent 4 mijlen van de versterkingen der muitelingen verwijderd. Vrijdag morgen voegde zich de afdeeling van Majoor Nelson daarbij en met vereenigde krachten viel men twee versterkte plaatsen (Ngdtaiparirna en Kaira aan, die men onbezet vond en slechtte. Hetzelfde geschiedde bij den aanval op Hinrangi, die met de meeste woede plaats had, maar welke plaats ook verlaten was.

Terwijl men bezig was ook deze versterking te slechten, werden de troepen op eens door geweervuur begroet, waardoor evenwel gelukkig slechts één man gedood werd.

Eene schermutseling vond nu plaats, maar daar de Generaal het gevaarlijk vond het bosch in te trekken, uit voorzorg voor meerdere ongelukken, vergenoegde men zich met hierin eenige granaten te werpen en naar het kampement en den volgenden dag naar de stad terug te keeren. Ongelukkig had men het bij dezen terugtogt te volhandig en was men te zeer gehaast, om het lijk van den gesneuvelden landgenoot mede te nemen, dat met zijne wapens en nog een officiersdegen in handen van den vijand viel.

Bij eene andere expeditie trok kolonel Leslie van het 40ste regiment aan het hoofd van 500 man, van alle oorlogsbehoeften ruim voorzien, den vijand te gemoet. Hij werd aangevallen door 150 inboorlingen, en retireerde onmiddelijk aan het hoofd zijner schaar op een open terrein over een afstand van twee mijlen. Toen de mail de plaats verliet, werden deze 150 onverlaten evenwel geheel in toom gehouden door eene magt van 1000 man engelsche troepen, maar verkeerde men in gestadige vrees, dat de hoofdstad Auckland door de inboorlingen zoude genomen worden!

Het is dan ook niet te verwonderen, dat men in dezen benarden toestand, om meerdere troepen van Bombay gevraagd heeft, met wier behulp men gegronde hoop voedt, den overmoedigen vijand meester te worden!!!

(*J. B.*)

FRANKRIJK.

— De voorzitter van de rekenkamer is jl. Zondag bij den keizer toegelaten om Z. M. het jaarlijksch verslag aan te bieden, bij welke gelegenheid een belangrijk onderhoud nopens de Italiaansche kwestie moet hebben plaats gehad. De keizer wenschte namelijk te vernemen wat het publiek daaromtrent dacht, waarop de voorzitter, de heer Barthe, antwoordde: „Sire, het publiek denkt, dat het noodzakelijk is de denkwijze uwer regering te kennen, alvorens zelf te kunnen oordeelen."

— De maarschalk Pélissier is heden zijn 67ste jaar ingetreden.

— Volgens brieven uit Venetie heerscht daar eene doodelijke kalmte en is nabij al de talrijke bruggen en nevens het manifest des keizers van Oostenrijk, eene proclamatie van het nationaal hoofdcomité aangeplakt, waarin het weldra verschijnen van de driekleurige vlag in de Adriatische Zee, als teeken der nadering van Garibaldi, wordt aangekondigd. Tot zoo lang, zegt de proclamatie, moeten de inwoners kalm blijven en alle persoonlijke haat en wraakzucht uit hun gemoed verbannen. Dan zullen zij in de ure des gevaars eendragtig en sterk bevonden worden en van de Alpen tot den Guarnero zal de kreet weergalmen: Leve Italie! Leve Victor Emanuel! Leve Garibaldi!

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Naam van het Schip.	den Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in Lasten.	van waar gekomen.	wanneer gezeild.	welke plaats aangedaan.	werwaarts bestemd.	Agenten.
Dec. 31	Nederl. Ind.	Salim.	S. Abd. b. Oosman Bahasoan.		Grissee.			Soerabaija.	Badjoeber.
„ —	„ „	Carolina.	Pa Sakie.		Pasoeroean.			„	Van den den Dungen.
„ —	„ „	Noemanoel Barie.	Aminodin.		Grissee.			„	Gezagvoerder.
„ —	„ „	Corn. Hendrika.	Jaskie.		Samarang.			„	
„ —	„ „	Fathool Barie.	Abdulla Biljoen.		Bantjar.			„	
„ —	„ „	Judul Barie.	S. Achm. b. Oemar Vagie.		Batavia.			„	Sech Saleh Sebaija.
„ —	„ „	Little Tot.	Katjoong.		Pasoeroean.			„	Major Matsen & Co.
„ —	„ „	St. Kraton.	A. Nijvenheim.		Pasoeroean.			„	„ „ „
„ —	„ „	„ Citadel van Antwerpen.	Kapt. Luit. t/z Mossel.		Macassar.			„	Gouvernement.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
December	26	Nederl. Ind.	Fathool Manan.	S. A. b. Aboe Bakar Bargebe.	Grissee.
„	—	Nederlandsche	Ingbie.	Oeij Hokkim.	„
„	30	Nederl. Ind.	Krabbe.	Mardam.	Pasoeroean.
„	—	Zweedsche	Marij.	C. Selfverspare.	Nederland.
„	—	„	Gertrude.	J. M. Sobels.	Tjilatjap via Sumanap.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Delftshaven.	Schaap.	In reparatie.	B. Kopersmit & Co.
„	Baltimore.	Brakke.	Amsterdam.	„ „ „ „
„	Helmers.	A. Messen.	Te Koop.	E. Ten Brinck & Co.
„	Jan van Brakel.	D. de Roever.	Amsterdam.	„ „ „ „ „
„	Watergeus.	H. B. Giezen.	Onbepaald.	„ „ „ „ „
„	Kaap Hoorn.	L. J. Dik.	„	„ „ „ „ „
„	Broedertrouw.	Rotgans.	Nederland.	„ „ „ „ „
„	Prins Fred. der Nederl.	C. C. de Witt.	Onbepaald	Schimmelpenninck & Co.
Engelsche	Annie Archibald.	John Turney.	Onbepaald.	J. F. van Leeuwen & Co.
Nederlandsche	Eersteling.	Mann.	Nederland.	„ „ „ „ „ „
„	Noord Braband.	Bok.	„	„ „ „ „ „ „
„	Brouwershaven.	P. Janzen.	„	„ „ „ „ „ „
Amerikaansche	Wildgazelle.	Crowelen.	Onbepaald.	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	Cornelia Henriette.	de Veer.	In lossing.	„ „ „ „
Nederlandsche	Edouard Marie.	Remmerts.	Nederland.	„ „ „ „
„	Cappela.	Lange.	In Lossing.	Mathieu Ebbs Ruys & Co.
Nederlandsche	Odilia Margaretha.	Martius van Geffen.	Nederland.	„ „ „ „ „
„	Anna Lena.	C. Zaal.	„	„ „ „ „ „
Zweedsche	Amalia Maria.	Soendsen.	Falmouth.	„ „ „ „ „
Hamburgsche	Malvina Vidal.	Kessal.	Rotterdam.	„ „ „ „ „
„	Maria Catharina.	H. C. de Bos.	Nederland.	P. Kervel & Co.
„	Ortelius.	F. H. Groote.	Amsterdam.	„ „ „ „
„	Het Goede Vertrouwen.	D. J. Kraan.	„	„ „ „ „
„	Antoinette Seraphine.	A. Victor.	„	„ „ „ „
„	Cornelia.	J. H. With.	„	„ „ „ „
Engelsche	Crouch Brothers.	G. Crouch.	Nederland.	Hill Broekman & Co.
„	Leven.	Rob.	Onbepaald.	„ „ „ „
Nederlandsche	California.	H. de Wijn.	Nederland.	„ „ „ „
Engelsche	Schotch Lassie.	Kennedy.	„	„ „ „ „

Marktprijzen.

SUIKER ƒ 16¼.—
KOFFIJ ƒ 34½.—
RIJST (CARGA) ƒ 135 @ ƒ 140.—
ID. (WITTE) ƒ 180.—
ARAK ƒ 50.—
WISSELKOERS ƒ 103 @ ƒ 106

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Dingsdag 1sten Januarij 1861.
De H. H. Diensten als op Zondag.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.